

**ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНТ
ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ**
MONGOLIAN UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

ШУТИС-ИЙН ЗАХИРЛЫН ЗӨВЛӨЛ

Санхүү хөрөнгө оруулалтын алба

2024.06.04

**МОНГОЛ УЛСЫН ШИНЖЛЭХ УХААН,
ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ**

MONGOLIAN UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

ШУТИС-ИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ШИНЖИЛГЭЭ

МОНГОЛ УЛСЫН ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах, олон талт орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэхэд төсөл, гэрээт ажлаас орлого олох, багш, ажилтны цалинг нэмэгдүүлж, тэвчиж болох зардлуудыг гаргахгүй, зардлыг үр ашигтай төсвийн дагуу захиран зарцуулах, ШУТИС-ийн захирлын 2023 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/207 тоот тушаалаар баталсан “Санхүүгийн үйл ажиллагааг зохицуулах журам”-ыг шинэчлэн баталж санхүүгийн жилийн сүүлийн хагас жилд мөрдөж, бүрэлдэхүүн сургуулиудыг санхүүгийн хувьд бие даасан байдлыг ханган ажилласан жил байлаа.

ШУТИС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлангийн шинжилгээнд ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүний 11 сургууль, НБТөв, 2 Ахлах сургууль, КТКоллеж, Захиргаа, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ҮТС-ийн МСҮТөв Хэвлэлийн газар, Шинжлэх ухаан технологийн номын сан, Төвлөрсөн зэрэг нийт 21 нэгж, оюутны байрны санхүүгийн үйл ажиллагааг нэгтгэлээ.

ШУТИС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлангийн шинжилгээнд ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүний 11 сургууль, НБТөв, 2 Ахлах сургууль, КТКоллеж, Захиргаа, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ҮТС-ийн МСҮТөв Хэвлэлийн газар, Шинжлэх ухаан технологийн номын сан, Төвлөрсөн зэрэг нийт 21 нэгж, оюутны байрны санхүүгийн үйл ажиллагааг нэгтгэлээ.

Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцсэн санхүүгийн тайланг Санхүүгийн байдлын тайлан (СТ-1А), үр дүнгийн тайлан (СТ-2А), мөнгөн гүйлгээний тайлан (СТ-3А), цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (СТ-4А), санхүүгийн тайлангийн тодруулга (ТБСТТ-1-12)-аар тус тус гаргаж, ШУТИС-ийн удирдлагын нэгдсэн системийн дэд хэсэг болох улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцсэн санхүүгийн мэдээллийг боловсруулах “*U-Finance 3.0*” санхүүгийн программаар санхүүгийн тайланг гаргалаа.

Тайлант хугацаанд нийт 1448 орон тоотойгоос үндсэн орон тооны профессор, багш 817 ажилласан байна. Нийт оюутны тоо: Хавар, намрын улиралд идэвхтэй сурч буй сонголт хийсэн бакалавр оюутны дундаж 12100, магистр 1068, доктор 165, МСҮТ, ахлах сургуулийн 1,497 суралцагч суралцсан байна.

Бүрэлдэхүүн сургууль, хүрээлэн, нэгжүүд тус бүрийн 2023 оны санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүдэд хийсэн шинжилгээ, үйл ажиллагааны үр дүнг дараах агуулгын дагуу хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

- Балансын бүтцийн шинжилгээ
- Орлогын шинжилгээ
- Зардлын шинжилгээ
- Нэг оюутанд ноогдож буй зардлын шинжилгээ
- Санхүүгийн харьцааны шинжилгээ
- Дүгнэлт

БАЛАНСЫН ЗҮЙЛ	2022 он	Дүнд эзлэх хувь	2023 он	Дүнд эзлэх хувь	Өөрчлөлт	
					Абсолют	Харьцан- гуй
Мөнгөн хөрөнгө	23,779.5	14.5	28,247.5	17.1	4,468.0	18.8
Авлага	3,252.4	2.2	3,174.2	1.9	(78.2)	2.5
Урьдчилгаа	900.0	0.5	338.5	0.2	(561.5)	62.4
Бараа материал	2,312.1	1.4	1,952.4	1.2	(359.7)	15.6
НИЙТ ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	30,244.0	18.6	33,712.6	20.5	3,468.6	11.5
Үндсэн хөрөнгө	133,882.1	81.4	131,023.7	79.5	(2,858.4)	2.1
НИЙТ ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	133,882.1	81.4	131,023.7	79.5	(2,858.4)	2.2
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	164,126.1	100.0	164,736.3	100.0	610.2	0.4
Богино хугацаат өр төлбөр	11,993.2	7.5	14,410.3	8.7	2,417.1	20.2
Урт хугацаат өр төлбөр	47.2	-	42.2	0.0	(5.0)	11.8
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	12,040.4	7.5	14,452.5	8.8	2,412.1	32.0
Засгийн газрын оруулсан капитал/ЗГСан/	30,687.5	18.7	30,687.5	18.6	-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	60,297.4	36.7	58,495.5	35.5	(1,801.9)	3.0
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	61,100.8	37.2	61,100.8	37.1	-	-
НИЙТ ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧ	152,085.7	92.7	150,283.8	91.2	(1,801.9)	1.2
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН НИЙТ ДҮН	164,126.1	100.0	164,736.3	100.0	610.2	0.4

МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, ЦЭВЭР ШИЛЖИХ ҮЛДЭГДЭЛ (сая.төг)

Сургууль, нэгжийн нэр	Нийт үлдэгдэл	Үүнээс:						Цэвэр үлдэгдэл
		УОО- сургалтын төлбөр	УОО- оюутны байрны төлбөр	УОО- төсөл, гэрээт ажил, бусад	Өглөг бүгд	Койка, МСҮТ, ҮҮ-ний үлдэгдэл	Дүн	
БАС	2,830.6	1,808.3	0.0	366.1	7.3		2,181.7	648.9
БАТС	91.6	123.2	0.0	26.0	2.2		151.4	-59.8
БуХС	1,382.9	497.6	197.0	21.4	84.6		800.6	582.3
ГУУС	1,531.2	1,468.0	0.0	342.8	13.9		1,824.6	-293.4
ГХС	1,950.9	361.6	0.0	253.2	35.3		650.1	1,300.8
ДарТС	1,688.0	977.5	80.8	56.3	23.5		1,138.0	550.0
МехТС	813.0	733.9	72.0	135.2	27.2	4.1	972.3	-159.3
МХТС	3,047.1	1,614.6	112.5	246.1	24.7		1,997.8	1,049.3
ҮТС	1,445.0	929.6	0.0	266.6	18.9	12.0	1,227.2	217.8
ХШУС	1,668.6	195.5	179.7	103.6	9.7		488.5	1,180.1

ЭХС	1,722.5	1,455.1	0.0	151.7	27.0		1,633.8	88.7
НБТөв	122.5	11.4	0.0	32.7	0.0		44.1	78.4
КТК	760.9	433.6	0.0	0.0	0.0		433.6	327.3
АС	538.3	430.4	0.0	0.0	1.9		432.3	106.0
ДТС-АС	144.4	75.8	0.0	0.0	0.0		75.8	68.6
ҮТС МСҮТ	0.5	0.0	0.0	0.0	6.8		6.8	-6.3
Зах	1,094.6	0.0	0.0	2.5	40.2		42.6	1,052.0
ЭШИГ	837.2	0.0	0.0	56.5	58.8		115.3	721.9
ХГ	235.8	0.0	0.0	0.0	9.5		9.5	226.3
НС	10.2	0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	10.2
Төв	6,331.7	0.0	0.0	0.0	3,342.3		3,342.3	2,989.4
Нийт дүн	28,247.5	11,116.2	641.9	2,060.7	3,733.7	16.1	17,568.6	10,678.9

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 28.2 тэрбум төгрөг, үүнээс 11.1 тэрбум төгрөг нь сургалтын төлбөрийн урьдчилж орсон орлого, 641.9 сая төгрөг нь оюутны байрны урьдчилж орсон орлого, 2,060.7 сая төгрөг нь гэрээт ажил, төслийн урьдчилж орсон орлого, 3,733.7 сая төгрөгийн байгууллага болон сургууль хоорондын тооцооны өглөг байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 28.2 тэрбум төгрөгөөс урьдчилж орсон орлого, өглөгийг хасаж тооцсоноор цэвэр шилжих үлдэгдэл нь 10.7 тэрбум төгрөг байна. Цэвэр шилжих үлдэгдэл өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 700.0 сая төгрөг буюу 6.1%-иар буурсан байна.

Балансын бүтцийг авч үзвэл нийт хөрөнгө 164.7 тэрбум төгрөг хүрч өнгөрсөн оноос 610.2 сая төгрөг 0.4%-иар өсчээ. Нийт хөрөнгөд эргэлтийн хөрөнгө 20.5%, эргэлтийн бус хөрөнгө 79.5%, өр төлбөр эзний өмчид өр төлбөр 8.8%, эзний өмч 91.2% тус тус эзэлж байна.

АВЛАГА

Авлага урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 2.4 хувь буюу 77.8 сая төгрөгөөр буурсан байна. Байгууллагаас авах авлага 99.0 сая төгрөгөөр буурч, хувь хүмүүсээс авах авлага 21.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Тайлант оны жилийн эцсийн байдлаарх авлагыг төрлөөр харуулбал:

- Сургалтын төлбөрийн авлага хувиараа төлөх оюутны авлага 2,367.4 сая төгрөг
- Байгууллагатай холбоотой 578.0 сая төгрөг
- Хувь хүнтэй холбоотой 228.3 сая төгрөг тус тус байна.

БҮРЭЛДЭХҮҮН СУРГУУЛИУДЫН АВЛАГА (сая төгрөгөөр)

Сургууль	2022 он	2023 он	Үүнээс			Өөрчлөлт		Нийт авлагад эзлэх %
			сургалтын төлбөр	Байгууллагаас	хүмүүсээс авах	Тоогоор	Хувиар	
БАС	197.0	182.8	182.8	-	-	(14.2)	92.8	5.8
БАТС	424.9	407.4	407.4	-	-	(17.5)	95.9	12.8
БУХС	266.5	280.8	220.5	5.0	55.3	14.3	105.4	8.8
ГХС	70.4	64.8	11.8	-	53.0	(5.6)	92.0	2.0

ГУУС	490.0	472.6	453.6	16.9	2.0	(17.4)	96.5	14.9
ДТС	252.6	223.1	201.3	14.8	7.0	(29.5)	88.3	7.0
МехТС	161.1	184.9	129.5	14.1	41.3	23.8	114.8	5.8
МХТС	202.9	233.3	148.7	74.3	10.3	30.4	115.0	7.3
ҮТС	181.4	103.5	103.5	-	-	(77.9)	57.0	3.3
ХШУС	7.4	13.2	6.8	6.4	-	5.8	177.3	0.4
ЭХС	185.7	208.2	143.1	65.1	-	22.5	112.1	6.6
АС	182.5	201.2	133.3	52.3	15.5	18.7	110.2	6.3
КТК	88.3	95.3	95.3			7.0	107.9	3.0
ДТС-АС	17.2	47.5	47.5			30.3	276.2	1.5
НБТ	97.6	82.7	82.7			(14.9)	84.7	2.6
ХГазар	29.1	27.2	-	18.4	8.8	(1.9)	93.5	0.9
ШУТНС	18.0					(18.0)	-	-
ЭШИГ	119.2	89.3		56.0	33.2	(29.9)	74.9	2.8
Захиргаа	11.4	2.0			2.0	(9.4)	17.5	0.1
Төвлөрсөн	248.9	254.6	-	254.6	-	5.7	102.3	8.0
ДҮН	3,252.2	3,174.4	2,368.0	578.0	228.3	(77.8)	97.6	100.0

Нийт авлага өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.4 хувиар буурсан үзүүлэлтэй гарсан. Нийт авлагад сургалтын төлбөрийн авлага 74.6% эзэлж байна. Авлагыг БУХС, МехТС, МХТС, ХУШС, ЭХС, АС, КТК, ДТС-АС, Төвлөрсөн нэгжүүд өмнө оны мөн үеэс нэмэгдүүлсэн дүнтэй байна. ШУТИС-ийн нийт авлагад ГУУС, БАТС нь 10 хувиас дээш хувийг эзэлж байна.

БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын үлдэгдэл нь оны эхэнд 2,312.1 сая төгрөг байсан бөгөөд тайлант хугацааны туршид 3,054.1 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 3,369.9 сая төгрөгөөр хорогдож, жилийн эцэст 1,952.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарч оны эхнээс 359.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Бараа материалын нэмэгдсэн эх үүсвэрийг авч үзвэл:

- Бараа материалыг өөрийн хөрөнгөөр худалдан авсан – 2,923.4 сая төгрөг
- Үнэ төлбөргүй -130.3 сая төгрөг
- Бусад хэлбэрээр -0.4 сая төгрөг байна.

Бараа материалын бүтцийн хувьд тусгай зориулалттай материал- 73.9, бичиг хэргийн материал 9.7, бусад материал 6.4, бэлэн бүтээгдэхүүн 2.7, аж ахуйн материал 2.1, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс 3.2, засварын материал, хүнсний материал -1.5 хувийг тус тус эзэлж байна. Бараа материалын үлдэгдлийг бүрэлдэхүүн сургуулиудаар харуулбал:

БАРАА МАТЕРИАЛЫН ҮЛДЭГДЭЛ (сүүлийн 3 жилээр, сая төгрөгөөр)

Сургууль	2021 он	2022 он	2023 он	өссөн буурсан		Дүн эзлэх хувь
				2021/2023	2022/2023	
БАС	32.7	29.3	25.6	(7.1)	(3.7)	1.3
БАТС	16.9	15.6	15.0	(1.9)	(0.6)	0.8
БУХС	31.4	41.3	51.6	20.2	10.3	2.6
ГХС	3.1	21.6	5.1	2.0	(16.5)	0.3
ГУУС	2.1	3.1	6.4	4.3	3.3	0.3
ДТС	21.5	20.9	20.8	(0.7)	(0.1)	1.1
МехТС	473.9	535.9	599.0	125.1	63.1	30.7
МХТС	66.9	317.5	55.7	(11.2)	(261.8)	2.9
ҮТС	1,190.2	932.7	874.5	(315.7)	(58.2)	44.8
ХШУС	16.9	16.4	22.4	5.5	6.0	1.1
ЭХС	41.6	26.6	24.8	(16.8)	(1.8)	1.3
АС	6.3	10.7	8.2	1.9	(2.5)	0.4
КТК	184.5	158.5	92.5	(92.0)	(66.0)	4.7
НБТ	10.9	0.4	2.9	(8.0)	2.5	0.1
ҮТС-МСҮТ	4.2	2.8		(4.2)	(2.8)	-
ХГазар	8.0	10.2	12.7	4.7	2.5	0.7
ШУТНС	2.4	1.0	2.3	(0.1)	1.3	0.1
ЭШИГ	3.3	2.6	1.3	(2.0)	(1.3)	0.1
Захиргаа	100.4	164.9	131.6	31.2	(33.3)	6.7
ДҮН	2,217.2	2,312.0	1,952.4	(264.8)	(359.6)	100.0

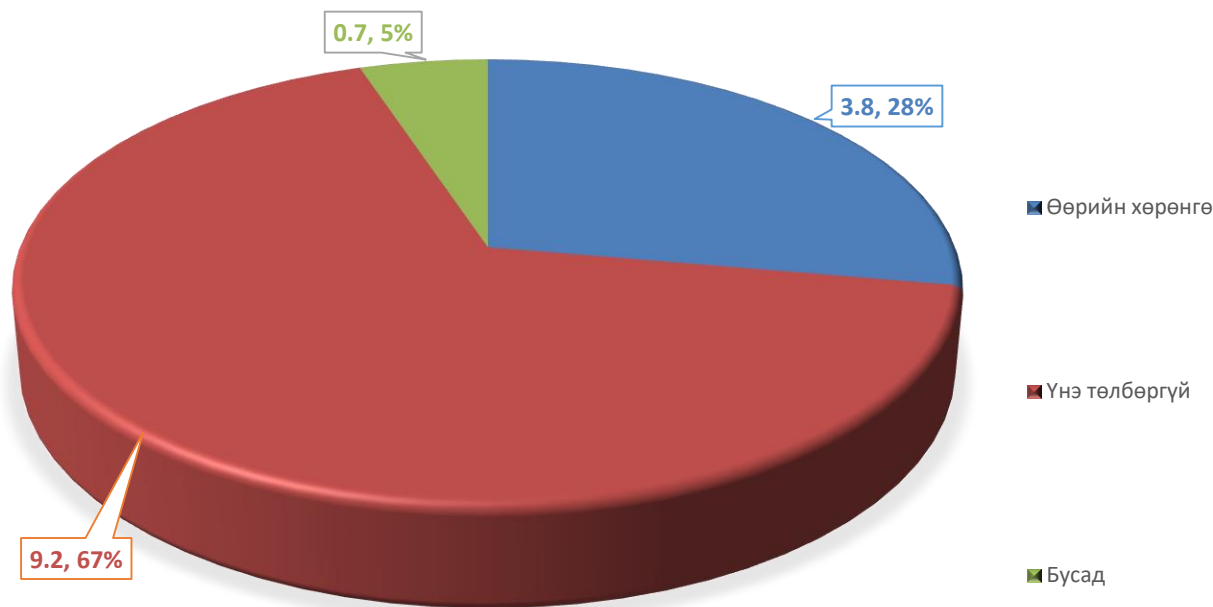
Тайлант жилийн эцэст үндсэн хөрөнгийн хэмжээ 186.2 тэрбум төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 6,6 хувиар буюу 11.5 тэрбум төгрөгөөр өсчээ. Тайлант онд үндсэн хөрөнгийн нэмэгдсэн эх үүсвэр:

- Өөрийн хөрөнгөөр 3.8 тэрбум төгрөг,
- Үнэ төлбөргүй авсан 9.2 тэрбум төгрөг (БНСУ-ын Койка олон улсын байгууллага, “Инженер, технологийн дээд боловсрол” төсөл, “Оюу толгой” ХХК, “Санко Маркетинг Монголиа” ХХК зэрэг гадаад, дотоодын байгууллага, хувь хүн, төслийн хөрөнгөөр)
- Бусад 660,3 сая төгрөг дахин үнэлж, үнэ шинэчилсэн 660.3 сая төгрөг/ нийт 13,7 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Тайлант онд бүрэлдэхүүн сургууль, нэгж хооронд ШУТИС-ийн Захирлын 2023 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/183, 06-р сарын 19-ний өдрийн А/214, 06-р сарын 26-ны өдрийн А/226, 09-р сарын 20-ны өдрийн А/276, 12-р сарын 27-ны өдрийн А/401 тоот тушаалуудаар нийт 19.1 тэрбум төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгийн нэмэгдсэн хэмжээг эх үүсвэрээр нь харуулбал:

Тайлант онд нийт бэлтгэсэн хөрөнгийн 27.7 хувийг өөрийн хөрөнгөөр, 67.2 хувийг гадаадын зээл тусламж, аж ахуйн нэгж байгууллагаас үнэ төлбөргүй бэлтгэжээ. Тухайлбал ГУУС Оюу толгой, Эрдэнэс таван толгой ХХК, Жайка, ИТДБТ болон бусад байгууллагаас 4,686.0 сая төгрөгийн хөрөнгө, МехТС Япон, БШУЯ, ИТДБТөслөөр 1,865.4 сая төгрөг, МХТС Койка төслөөс 2,179.0 гэх мэт үнэ төлбөргүйгээр 9.2 тэрбум төгрөгийн хөрөнгийг бий болгожээ.

ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН ТӨРӨЛ, ХУРИМТЛАГДСАН ЭЛЭГДЭЛ /сая төг/

Төрөл	Дүн	Хуримтлагдсан элэгдэл		Нийт хөрөнгөнд эзлэх хувь
		дүн	хувь	
Барилга, байгууламж	91,596.4	16,475.3	18.0	49.2
Авто тээврийн хэрэгсэл	727.4	570.8	78.5	0.4
Машин тоног төхөөрөмж	70,575.9	32,734.8	46.4	37.9
Тавилга эд хогшил	6,155.1	3,771.5	61.3	3.3
Түүх соёлын дурсгалт зүйлс	128.4	-	-	0.1
Номын фонд	2,794.4	-	-	1.5
Дуусаагүй барилга байгууламж	525.1	-	-	0.3
Бусад үндсэн хөрөнгө	238.4	148.1	62.1	0.1
Програм хангамж	5,873.7	1,442.1	24.6	3.2
Бусад биет бус хөрөнгө буюу газрын эрх	7,551.5	-	-	4.1
Нийт дүн	186,166.2	55,142.5	29.6	100.0

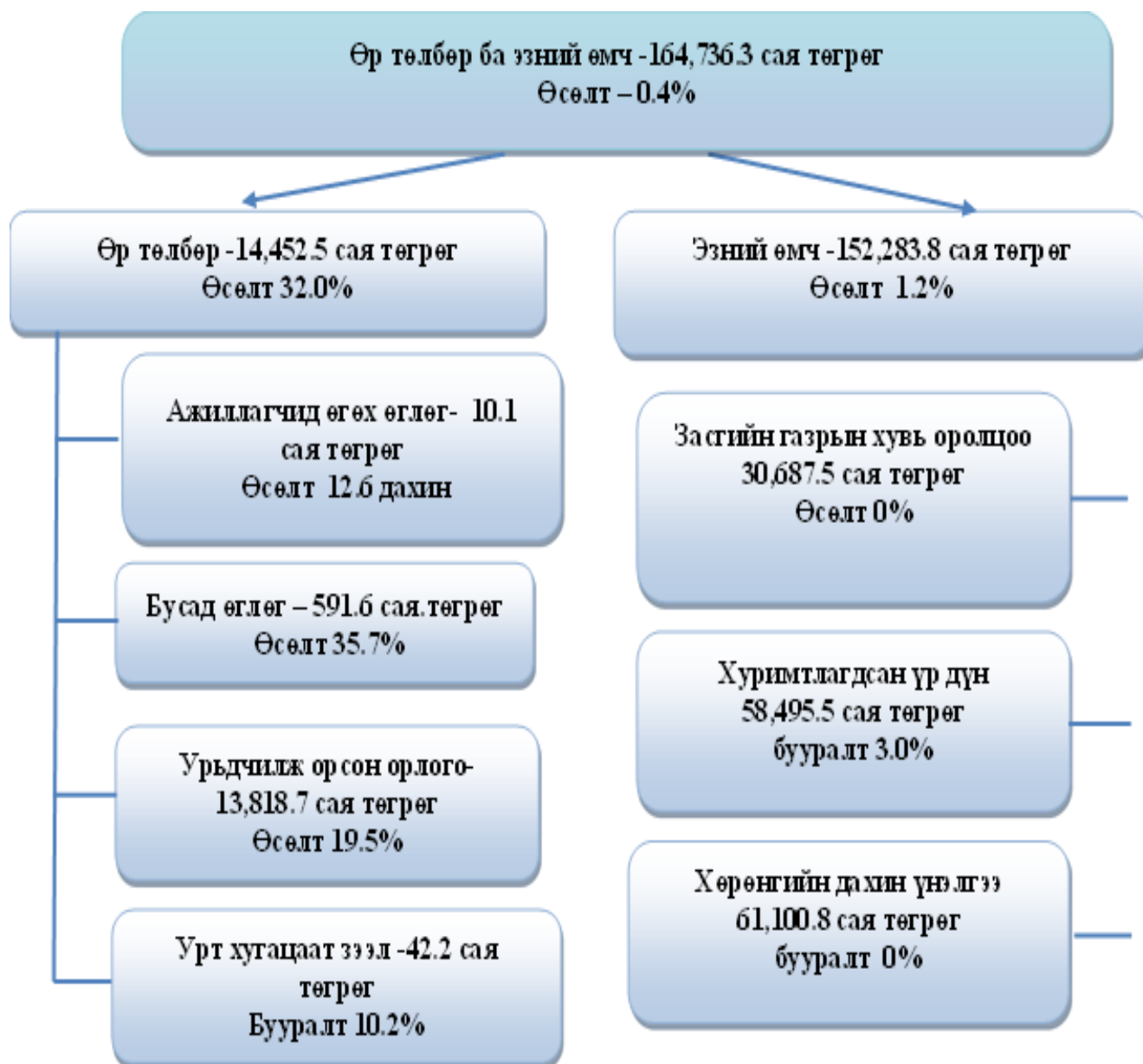
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ (Сүүлийн 3 жилийн байдлаар, сая төг)

Сургууль	2021 он	2022 он	2023 он	өссөн буурсан		Дүнд
				2021/2023	2022/2023	эзлэх %
БАС	15,490.0	5,911.7	5,644.4	(9,845.6)	(267.3)	4.3
БАТС	316.5	295.0	246.9	(69.6)	(48.1)	0.2
БУХС	7,409.9	7,123.4	11,022.9	3,613.0	3,899.5	8.4
ГХС	264.6	381.9	511.1	246.5	129.2	0.4
ГУУС	2,767.3	4,068.2	12,351.2	9,583.9	8,283.0	9.4
ДТС	16,780.6	16,325.5	15,782.4	(998.2)	(543.1)	12.1
МөхТС	13,042.1	17,119.1	17,704.1	4,662.0	585.0	13.5
МХТС	8,482.7	17,554.5	19,974.4	11,491.7	2,419.9	15.2
ҮТС	7,353.5	8,922.3	7,583.6	230.1	(1,338.7)	5.8
ХШУС	2,319.5	2,764.9	4,007.2	1,687.7	1,242.3	3.1
ЭХС	4,641.0	12,465.7	12,162.7	7,521.7	(303.0)	9.3
АС	309.4	278.3	319.1	9.7	40.8	0.2
КТК	1,568.8	918.5	284.2	(1,284.6)	(634.3)	0.2
ДТС-АС	30.7	39.4	111.3	80.6	71.9	0.1
НБТ	307.8	320.4	303.5	(4.3)	(16.9)	0.2
ҮТС-МСҮТ	97.2	114.8	95.8	(1.4)	(19.0)	0.1
ХГазар	275.3	176.1	77.9	(197.4)	(98.2)	0.1
ШУТНС	1,462.0	1,526.7	1,598.8	136.8	72.1	1.2
Захиргаа	38,407.6	37,575.6	21,242.4	(17,165.2)	(16,333.2)	16.2
ДҮН	121,326.5	133,882.0	131,023.7	9,697.2	(2,858.3)	100.0

Нийт өр төлбөр дүнгээрээ 14,452.5 сая төгрөгт хүрч, урьд оны мөн үетэй харьцуулбал 32.0 хувь буюу 2,412.1 сая төгрөгөөр өсч, эзний өмчийн дүн урьд оноос 1.2 хувь буюу 1,801.9 сая төгрөгөөр буурчээ. Нийт өр төлбөр, эзний өмч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 0.4 хувь буюу 610.2 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 164,736.2 сая төгрөгт хүрчээ.

Доорх схемээр өр төлбөр ба эзний өмчийн бүтцийг харуулж байгаа бөгөөд мөнгөн дүнгийн доод хэсэгт урьд оноос өссөн, буурсан хувийг харууллаа. Нийт өр төлбөр 8.8 хувийг, нийт цэвэр хөрөнгө, өмч 91.2 %-ийг тус тус эзэлж байна.

Нийт өр төлбөрт: Богино хугацаат өр төлбөрийн эзлэх хувь 32 хувь болж, урьд оны мөн үетэй харьцуулбал 24.5 пунктээр өссөн байна. Богино хугацаат өр төлбөрт сургалтын төлбөрийн болон оюутны байрны урьдчилж орсон орлогын эзлэх хувь 81.5 хувь болж урьд оны мөн үетэй харьцуулбал 3.6 пунктээр өсч, бусад өглөг 063 пунктээр буурсан үзүүлэлттэй гарчээ. Нийт урьдчилж орсон орлого 13,818.7 сая төгрөг үүний 11,116.2 сая төгрөг нь сургалтын төлбөрийн урьдчилж орсон орлого байна.

Урт хугацаат зээлийн төлбөр нь: ТӨХ-ны 436 тоот тогтоолоор балансаас балансад шилжүүлсэн “Улаанбаатар Дулааны Сүлжээ”ХК-ий зээлийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн халаалтын цогц төхөөрөмжүүдийн төлбөр болох урт хугацаат зээлийн үлдэгдэл 42.2 сая төгрөг байна.

Эзний өмчийн Засгийн газрын хувь оролцоо 18.6 хувь, хуримтлагдсан үр дүн 35.5 хувь, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 37.1 хувь, богино хугацаат өр төлбөр 8.8 хувь байна.

ОРЛОГО (сүүлийн 3 жилийн байдлаар, сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт		Нийт орлогод эзлэх %	2023/2022	3 жилийн дундаж
			төсөв	гүйц	Тоогоор	Хувиар			
Шилжих үлдэгдэл		5,957.4	7,900.4				-	-	
I. Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	41,337.4	45,788.5	55,333.0	56,182.4	849.4	101.5	82.0	122.7	47,769.4
Сургалтын төлбөрийн орлого	40,329.0	42,460.8	51,180.9	52,134.0	953.1	101.9	76.1	122.8	44,974.6
Түр сургалтын орлого	1,008.4	3,327.7	4,152.1	4,048.4	(103.7)	97.5	5.9	121.7	2,794.8
II. Эрдэм шинжилгээний орлого	2,927.4	4,303.5	4,563.2	4,065.0	(498.2)	89.1	5.9	94.5	3,765.3
III. Туслах үйл ажиллагааны орлого	2,952.1	5,596.1	4,535.6	7,502.3	2,966.7	165.4	10.9	134.1	5,350.2
Оюутны байрны орлого	408.8	849.9	1,176.9	1,252.4	75.5	106.4	1.8	147.4	837.0
Түрээсийн орлого	102.1	104.8	107.0	66.9	(40.1)	62.5	0.1	63.8	91.3
Бусад орлого	2,441.2	4,641.4	3,251.7	6,183.0	2,931.3	190.1	9.0	133.2	4,421.9
IV. Төсвөөс санхүүжих	609.0	700.3	796.0	768.3	(27.7)	96.5	1.1	109.7	692.5
Тайлант үеийн орлого	47,825.9	56,388.4	65,227.8	68,518.0					
Нийт орлогын дүн		62,345.8	73,128.2	68,518.0	(4,610.2)	93.7	100.0	109.9	43,621.3

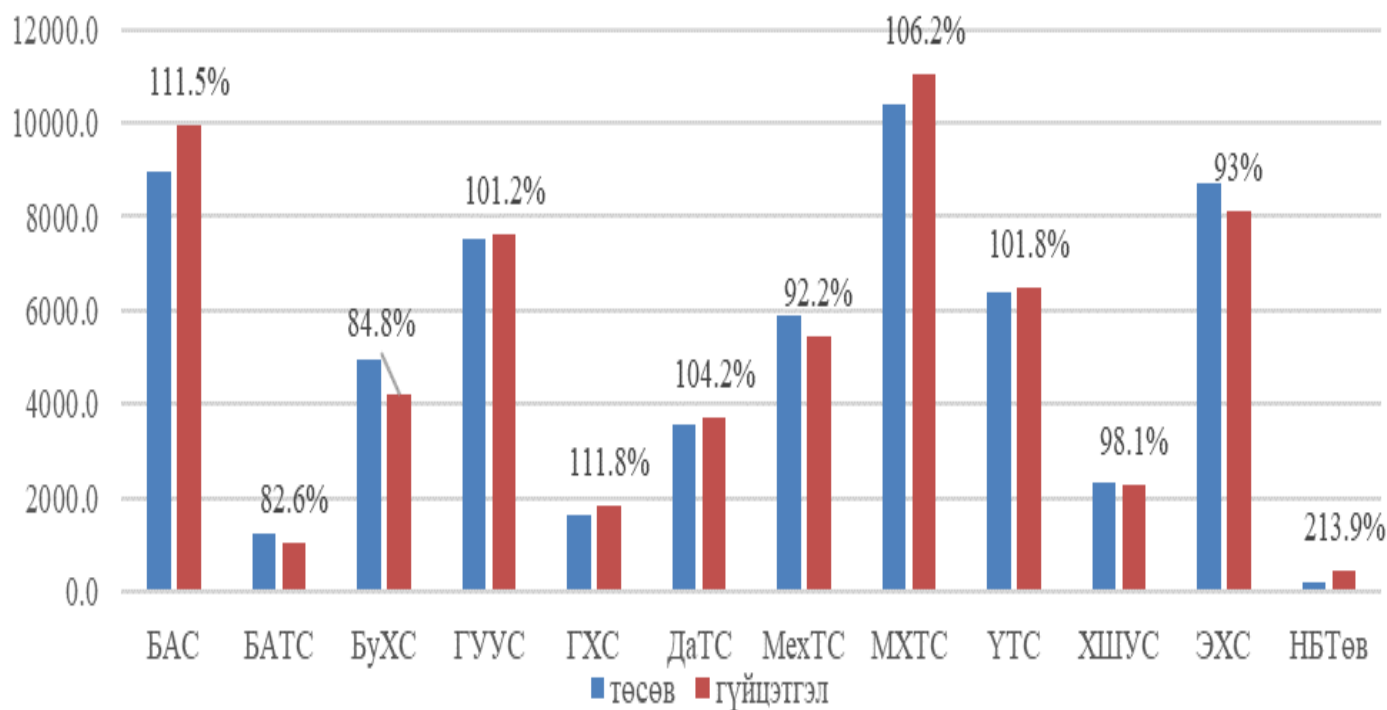

Тайлант онд нийт орлого 68,517.9 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарч, урьд оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 9.9 хувь буюу 6.2 тэрбум төгрөгөөр өсөж, төсвийн орлогын гүйцэтгэл 93.7 хувьтай байна. Өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлтэй харьцуулахад:

- Сургалтын төлбөрийн орлого- 22.8 хувь буюу 9,673.2 сая төгрөгөөр
- Түр сургалтын орлого -21.7 хувь буюу 720.7 сая төгрөгөөр
- Бусад орлого 33.2 хувь буюу 1,541.5 сая төгрөгөөр
- Оюутны байрны орлого 47.4 хувь буюу 402.5 сая төгрөгөөр
- Төсвөөс санхүүжих орлого 9.7 хувь буюу 68.0 сая төгрөгөөр өссөн.
- Эрдэм шинжилгээний орлого – 5.6 хувь буюу 236.5 сая төгрөг
- Түрээсийн орлого 36.2 хувь буюу 37.9 сая төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй гарчээ.

Сургуулиудын төсвийн орлогыг гүйцэтгэлтэй нь харьцуулан харуулбал: /Сургууль хоорондын тооцоо хассан дүнгээр гаргав./

Тайлант оны орлогыг тооцохдоо сургалтын төлбөрийн авлага, биет хөрөнгийн дүнг хасаж тооцсон орлогоор тооцов. БАС, ГУУС, ГХС, ДарТС, МХТС, УТС, НБТ орлогын төлөвлөгөөг биелүүлж, МехТС, ХШУС, ЭХС, орлогын биелэлт 90-98.1 хувийн биелэлттэй байна. Бусад сургууль, нэгжийн хувьд 90 хувиас доош хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого нь бакалавр, магистр, доктор, АС, КТК болон МСҮТ, түр сургалтын орлогоос бүрдэж байна. Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны орлого 56,182.4 сая төгрөгт хүрч төлөвлөснөөс 1.5 хувь буюу 849.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, өмнө оноос 22.7 хувь буюу 10,393.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

СУРГАЛТЫН ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГО (сая төг)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт/ Төсөв		Өөрчлөлт/2022	
			Төсөв	Гүйцэтгэл	Хувиар	тоогоор	Хувиар	тоогоор
1. Сургалтын төрийн сан	952.2	1,420.2	1,715.2	1,715.2	100.0	-	120.8	295.0
2. Төлбөртэй сургалтын орлого	38,581.9	41,043.7	49,465.8	50,418.8	101.9	953.0	122.8	9,375.1
Бакалаврын сургалтын төлбөр	33,982.5	37,037.3	45,339.7	46,075.5	101.6	735.8	124.4	9,038.2
Магистрын сургалтын төлбөр	3,961.5	3,359.9	3,390.2	3,586.8	105.8	196.6	106.8	226.9
Докторын сургалтын төлбөр	637.9	646.5	735.9	756.5	102.8	20.6	117.0	110.0
3.Түр сургалтын орлого	2,485.5	3,324.6	4,152.2	4,048.4	97.5	(103.8)	121.8	723.8
ОРЛОГЫН ДҮН	42,019.6	45,788.5	55,333.2	56,182.4	101.5	849.2	122.7	10,393.9

БҮРЭЛДЭХҮҮН СУРГУУЛИУДЫН СУРГАЛТЫН ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая төг)

№	БС-ийн нэр	Төсөв	Гүйцэтгэл	Өөрчлөлт	
				Тоогоор	хувиар
1	БАС	7,860.5	8,693.3	832.8	110.6
2	БАТС	1,053.9	983.5	(70.4)	93.3
3	БуХС	4,513.1	3,839.5	(673.6)	85.1
4	ГУУС	5,838.8	5,880.4	41.6	100.7
5	ГХС	1,002.3	1,088.0	85.7	108.6
6	ДаТС	3,171.7	3,338.8	167.1	105.3
7	МехТС	4,234.7	3,999.5	(235.2)	94.4
8	МХТС	9,821.0	10,582.5	761.5	107.8
9	ҮТС	4,899.4	5,101.9	202.5	104.1
10	ХШУС	1,174.3	1,446.1	271.8	123.1
11	ЭХС	7,567.9	7,067.1	(500.8)	93.4
12	НБТөв	43.3	113.6	70.3	2.6 дахин
	ДҮН	51,180.9	52,134.1	953.2	101.9

ТҮР СУРГАЛТЫН ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая төг)

№	БС-ийн нэр	АС, КТК, МСҮТөв			Түр сургалт		
		төсөв	гүйц	биелэлт %	төсөв	гүйц	биелэлт %
1	БАС				30.7	22.0	71.7
2	БАТС						
3	БуХС				18.9	2.6	13.8
4	ГУУС				482.6	599.1	124.1
5	ГХС				32.9	33.0	100.3
6	ДаТС				11.0	8.7	79.1
7	МехТС	190.8	269.4	141.2	125.0	134.5	107.6
8	МХТС				102.7	99.4	96.8
9	ҮТС				30.0	30.7	102.3
10	ХШУС				226.1	91.8	40.6
11	ЭХС				480.0	534.5	111.4
12	НБТөв				50.0	68.4	136.8
13	ТНСан						
14	АС	1,052.0	822.0	78.1			
15	КТК	954.5	978.5	102.5			
16	ДТС-АС	345.0	351.9	102.0			
17	ҮТС-МСҮТ				20.0		-
	Дүн	2,542.3	2,421.8	95.3	1,609.9	1,624.7	100.9

Түр сургалтын орлогын Ахлах сургууль, Косэн, МехТС-ийн МСҮТөвийн суралцагчийн сургалтын төлбөрийн орлого 95.3 хувийн биелэлттэй байна. Бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжүүдэд төсвийн орлогыг баталж өгөхдөө түр сургалтаар орлого олох даалгавар өгсөн бөгөөд орлогын биелэлийн хувь 100.9 хувьтай байна. Бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжүүдээс түр сургалтын орлогын төлөвлөгөөг ГУУС, ГХС, МехТС, ҮТС, ЭХС, НБТ давуулан биелүүлжээ. Тухайлбал: ГУУС-ийн тэсэлгээний сургалт судалгааны төв, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтын төв, технологийн эрдэс судлалын төв, Ногаяа хээрийн судалгааны төвүүдийн явуулсан сургалтууд, МехТС, ХШУС үл эвдэх сорилын төвийн түр сургалт, НБТ сурганы курсын түр сургалтуудаас орлого олж эрдэм шинжилгээний журмын дагуу ШУТИС-ийн эрдэм шинжилгээ, инновацийн дансанд 78.6 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Тайлант онд эрдэм шинжилгээний орлого нь 4.1 тэр бум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.5 хувиар буюу 238.5 сая төгрөгөөр буурч, төсөвтэй харьцуулахад 498.2 сая төгрөг буюу 10.9 хувиар дутуу биелэлттэй байна. Тайлант онд ШУТСангаас 456.8 сая төгрөгийн 21 гэрээт ажил хийж гүйцэтгэсэн байна. ҮТС 140.0 сая төгрөг, ХШУС 111.3 сая төгрөг, ГУУС 110.4 сая төгрөг гэх мэт. Дээд боловсролын шинэчлэл төслөөс (БАС-28.8 сая төгрөг, ҮТС-16.9 сая төгрөг, ГУУС-6.9, МехТС 27.6, ХШУС 7.4 сая төгрөг)-ийн орлого бүрдүүлжээ. Гадаад, дотоод гэрээт ажил төслөөс бүх бүрэлдэхүүн сургуулиуд 3.5 тэрбум төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж ажилласан байна. Эрдэм шинжилгээний орлогоос ШУТИС-ийн ЭШИГ-ын дансанд 164.7 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж ажиллажээ.

Эрдэм шинжилгээний орлогын нийт орлогод эзлэх хувь өнгөрсөн оноос 1 пунктээр буурсан байна.

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО (сая төгрөгөөр)

Орлогын төрөл	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт/ төсөв	
		Төсөв	Гүйцэтгэл	Тоогоор	Хувиар
Эрдэм шинжилгээний орлого	4,303.5	4,563.2	4,065.0	(498.2)	89.1
Нийт орлогод эрдэм шинжилгээний эзлэх %	6.9	6.2	5.9	(0.3)	

Бүрэлдэхүүн сургууль тус бүрийн эрдэм шинжилгээний орлогын сүүлийн 2 жилийн гүйцэтгэл, эзэлж буй хувийг харуулав.

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО (сая төг)

№	БС-ийн нэр	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт		Нийт орлогод эзлэх %
			Төсөв	Гүйцэтгэл	хувиар	тоогоор	
1	БАС	1,054.9	665.0	917.3	137.9	252.3	22.6
2	БАТС	242.8	100.0	28.7	28.7	(71.3)	0.7
3	БуХС	331.8	100.0	127.4	127.4	27.4	3.1
4	ГУУС	851.7	620.0	921.7	148.7	301.7	22.7
5	ГХС	29.4	50.0	71.6	143.2	21.6	1.8
6	ДаТС	73.9	145.0	146.6	101.1	1.6	3.6
7	МехТС	175.1	507.0	180.2	35.5	(326.8)	4.4
8	МХТС	101.6	300.0	47.6	15.9	(252.4)	1.2
9	ҮТС	355.9	448.0	444.3	99.2	(3.7)	10.9
10	ХШУС	212.5	663.2	507.4	76.5	(155.8)	12.5
11	ЭХС	310.0	435.0	252.4	58.0	(182.6)	6.2
12	НБТөв	155.8	100.0	230.3	230.3	130.3	5.7
13	ЭШИГ	344.2	430.0	171.6	39.9	(258.4)	4.2
14	ҮТС-МСҮТ	63.7				-	-
15	ЗАА	0.2		17.0		17.0	0.4
	ДҮН	4,303.5	4,563.2	4,064.1	89.1	(499.1)	100.0

ТУСЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО

Туслах үйл ажиллагааны орлогод түрээсийн, оюутны үйлчилгээний, хандивын, үйлдвэрлэл үйлчилгээний болон бусад орлогыг оруулж тооцсон бөгөөд орлогын гүйцэтгэл 7,502.2 сая төгрөгт хүрч, төлөвлөснөөс 26%, өнгөрсөн оноос 34.1% иар давж биелжээ.

ТУСЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ БАЙДЛААР (сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт төсвөөс		Өөрчлөлт өмнөх оноос	
		Төсөв	Гүйцэтгэл	тоогоор	хувиар	тоогоор	хувиар
Түрээсийн орлого	104.8	107.0	66.9	(40.1)	62.5	(37.9)	63.8
Оюутны байрны орлого	849.9	1,176.9	1,252.4	75.5	106.4	402.5	147.4
Хандивын орлого	1,737.8	520.0	816.1	296.1	156.9	(921.7)	47.0
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний орлого	1,731.3	1,745.0	2,142.8	397.8	122.8	411.5	123.8
Бусад орлого	872.2	2,298.2	1,772.8	(525.4)	77.1	900.6	203.3
Хүүгийн орлого	300.3	107.0	1,451.2	1,344.2	1,356.3	1,150.9	483.3
ДҮН	5,596.3	5,954.1	7,502.2	1,548.1	126.0	1,905.9	134.1

Түрээсийн орлого: ШУТИС-д 20 шахам аж ахуйн нэгж, хувь хүнд цайны газар, талбай түрээслүүлдэг. Түрээсийн орлогын гүйцэтгэл 62.5 хувь байгаа нь Захиргаа, БУХС түрээсийн гэрээ болон төрийн өмчийн хороонд шилжүүлдэг төлбөрийг хассан дүнгээр төсөвлөөгүйтэй холбоотой байна. Бусад бүрэлдэхүүн сургуулиудын түрээсийн орлого бүрэн биелэсэн байна. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2020 оны 02 дугаар сарын 18-ны өдрийн 49 тоот тогтоолын тарифаар 66.9 сая төгрөгийг орлогыг олжээ.

Хүүгийн орлого: Ковидын хуулийн үйлчлэх хүрээ цуцлагдаж банкны харилцах дансанд хүү тооцогдсон, мөн ШУТИС арилжааны банканд хадгалуулсан хадгаламжаас 1,451.2 сая төгрөгийн орлогыг олжээ.

Хандивын орлого: Захиргаанд Койка төслөөс 667.0 сая төгрөг, МХТС 60.7 сая төгрөг, ХШУС 46.4 сая төгрөг, ЭХС 24.9 сая төгрөг, МехТС 9.4 сая төгрөг, БУХС 4.1 сая төгрөг, БАС 3.0 сая төгрөгийн мөнгөн хандивын орлогыг бий болгосон байна.

Үйлдвэрлэл үйлчилгээний орлого: ҮТС-иас цайны газрын орлого 801.9 сая төгрөг, ХГазар 387.8 сая төгрөг, ГХС-ийн англи хэлний академийн орлого 585.6 сая төгрөг, МехТС-245.8 сая төгрөг, ЭХС-87.6 сая төгрөгийг орлогуудыг олжээ.

ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ ОРЛОГО

Тайлант онд төсвөөс санхүүжигдэх орлого өнгөрсөн оноос 9.7 хувиар өсөж, төсвийн гүйцэтгэлийн хувь 96.2 хувь байна.

ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖСЭН ОРЛОГЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая.төг)

Үзүүлэлт	2022 он	2023 он		Өөрчлөлт төсвөөс		Өөрчлөлт өмнөх оноос	
		Төсөв	Гүйцэтгэл	тоогоор	хувиар	тоогоор	хувиар
Лицейн хувьсах зардлын санхүүжилт	157.4	191.9	176.6	(15.3)	92.0	19.2	112.2
МСҮТ-ийн санхүүжилт	432.6	438.6	449	10.4	102.4	16.4	103.8
Хоолны зардал	24	56.8	35.7	(21.1)	62.9	11.7	148.8
Оюутны унааны хөнгөлөлт	86.3	108.7	107.1	(1.6)	98.5	20.8	124.1
ДҮН	700.3	796.0	768.4	(27.6)	96.5	68.1	109.7

Орлогын товч дүгнэлт:

Тайлант онд 68.5 тэрбум төгрөгийн орлого олжээ. Үүний 82.0 хувийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого эзэлж байна. Сүүлийн 10 жилээр ШУТИС-ийн орлогын гүйцэтгэлийн динамикийг харуулбал:

ШУТИС-ийн орлогын динамик (сүүлийн 10 жилээр, сая төгрөгөөр)

Онууд	Орлогын гүйцэтгэл / сая.төг/	Харьцангуй өсөлт	Абсолют цэвэр	Суурь өсөлтийн коэф 2013	Хэлхээ өсөлтийн коэф	Цэвэр өсөлтийн 1 %-д ногдох зардал
2013	45,319.3					
2014	50,121.1	10.6	4,801.8	1.1	1.1	453.2
2015	52,653.2	5.1	2,532.1	1.2	1.1	501.2
2016	46,997.9	(10.7)	(5,655.3)	1.0	0.9	526.5
2017	50,122.0	6.6	3,124.1	1.1	1.1	470.0
2018	52,025.6	3.8	1,903.6	1.1	1.0	501.2
2019	57,268.6	10.1	5,243.0	1.3	1.1	520.3
2020	45,485.2	(20.6)	(11,783.4)	1.0	0.8	572.7
2021	47,825.9	5.1	2,340.7	1.1	1.1	454.9
2022	62,345.9	30.4	14,520.0	1.4	1.3	478.3
2023	68,518.0	9.9	6,172.1	1.5	1.1	623.5
Дундаж	52,607.5	5.0	2,319.9	1.2	1.1	510.2

Тайлант онд төсвийн зардлын гүйцэтгэл 66,401.6 сая төгрөгт хүрч, төлөвлөснөөс 5,531.9 сая төгрөгөөр дутуу 92.3%-ийн гүйцэтгэлтэй гарч урьд оны гүйцэтгэлтэй харьцуулбал 9.8 хувь буюу 5,953.0 сая төгрөгөөр өсчээ.

2023 ОНЫ ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая төгрөгөөр)

	2021 он	2022 он	2023 он		Урьд оноос		Төсвөөс	
			Төсөв	Гүйцэт-гэл	тоогоор	хувиар	тоогоор	хувиар
Сургалттай холбоотой шууд зардал	30,403.8	35,565.8	44,742.2	41,811.6	6,245.8	17.6	2,930.6	6.5
Шууд бус зардал	13,783.4	15,910.3	18,378.1	17,158.5	1,248.2	7.8	1,219.6	6.6
Оюутны үйлчилгээний зардал	164.6	343.5	688.8	472.7	129.2	37.6	216.1	31.4
Эрдэм шинжилгээ, инновацийн үйл ажиллагааны зардал	3,345.1	4,821.8	6,263.4	5,194.9	373.1	7.7	1,068.5	17.1
Хөрөнгө оруулалт	1,329.5	3,807.2	1,860.9	1,764.1	(2,043.1)	(53.7)	96.8	5.2
Зарлагын дүн	49,026.4	60,448.6	71,933.4	66,401.8	5,953.2	9.8	5,531.6	7.7

Бүтцээр урьд оны гүйцэтгэлтэй харьцуулан авч үзвэл:

- Сургалттай холбоотой шууд зардал 6,245.8 сая төгрөгөөр
- Шууд бус зардал 1,248.2 сая төгрөгөөр
- Оюутны үйлчилгээний зардал 129.2 сая төгрөгөөр
- Эрдэм шинжилгээ, инновацийн үйл ажиллагааны зардал 373.1 сая төгрөгөөр өсөж
- Хөрөнгө оруулалтын зардал 2,043.1 сая төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй гарсан байна.

Батлагдсан төсөвтэй харьцуулбал сургалттай холбоотой шууд зардал 5,531.6 сая төгрөг буюу 92.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гарчээ.

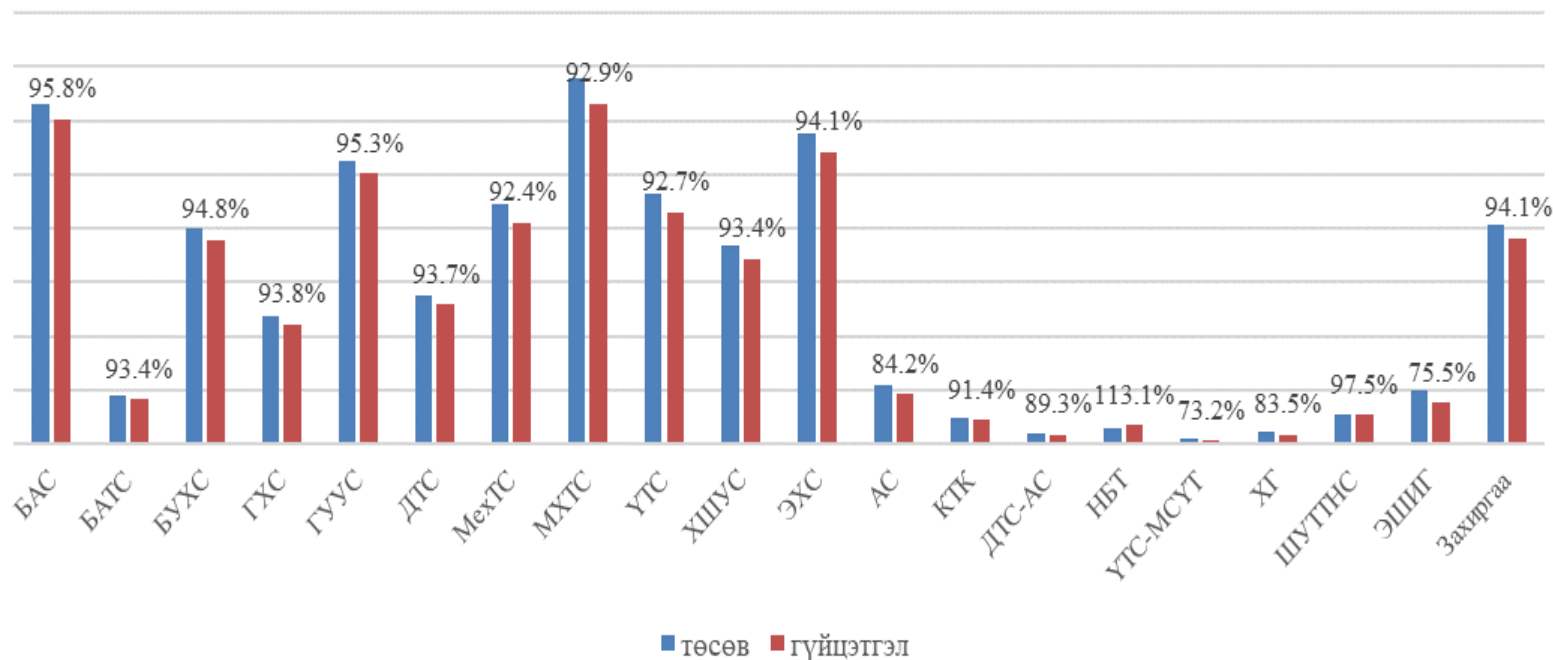
- Цалин нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 1,510.0 сая төгрөг
- Хичээл практикийн зардал 503.2 сая төгрөг
- Гадаад дотоодын хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийн зардал 109.4 сая төгрөг
- Багшийг дэмжих, мэргэжил дээшлүүлэх зардлууд 135.7 сая төгрөг
- Байр ашиглалтын зардал 525.0 сая төгрөгөөр тус тус дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Оюутны үйлчилгээний зардал 129.2 сая төгрөгөөр дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан. Авьяасыг дэмжих журмын дагуу сонгон шалгаруулалт хийгдээгүй, оюутны эрдэм шинжилгээний зардал дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Эрдэм шинжилгээ, инновацийн зардал төсөвлөсөн хэмжээнээс 1,068.5 сая төгрөгийн дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан нь бүрэлдэхүүн зарим сургуулиуд эрдэм шинжилгээний төсөл, гэрээт ажлаас орлого олно гэж төлөвлөсөн боловч төсөл, гэрээт ажлаас орлого олоогүй учраас зардлын гүйцэтгэл дутуу гарчээ.

Зардлын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг сургууль тус бүрээр харуулбал:

СУРГАЛТТАЙ ХОЛБООТОЙ ШУУД ЗАРДАЛ

Сургалттай холбоотой зардлын гүйцэтгэл 41,881.6 сая төгрөг гарч төлөвлөснөөс 2,930.6 сая төгрөгөөр дутуу гүйцэтгэлтэй гарсны 1,510.0 сая төгрөг нь сургалттай холбоотой шууд зардлын цалин, НДШ-ийн зардал, 503.2 сая төгрөг нь хичээл практикийн зардал, 525.0 сая төгрөг нь байр ашиглалтын зардал, үлдэгдэл 372.0 сая төгрөг нь сургалттай холбоотой бусад зардлууд /гадаад дотоодын магадлан итгэмжлэл, багшийг дэмжих, мэргэжил дээшлүүлэх, ном хэвлэл/ байна.

Сургалттай холбоотой шууд зардлын 71.7 хувийг багш, цагийн багш, сургалтын албаны ажилтны үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, илүү цагийн хөлс эзэлж байна. Үүнд ЕБАС, КТК багтсан.

Сургалттай холбоотой цалин, нэмэгдэл, шимтгэлийн зардал 35.0 тэрбум төгрөгт хүрч төлөвлөснөөс 4.1 хувиар буюу 1.5 тэрбум төгрөгөөр дутуу гарсан. Үүнд:

- Үндсэн цалин 615.0 сая төгрөгөөр,
- Илүү цагийн хөлс 435.2 сая төгрөгөөр,
- Цагийн багшийн хөлс, гэрээт багш, ахмад багшийн цалин нэмэгдэл 227.0 сая төгрөгөөр
- Нэмэгдэл 93.4 сая төгрөгөөр,
- НДШ 138.4 сая төгрөгөөр тус тус дутуу гүйцэтгэлтэй гарчээ.

Хичээл практикийн зардал 4.0 тэрбум төгрөгт хүрч, урьд оны гүйцэтгэлээс 11.7 хувь буюу 422.2 сая төгрөгөөр өсөж, төсвөөс 11.1 хувь буюу 503.2 сая төгрөгөөр дутуу гүйцэтгэлтэй гарчээ. Хичээл сургалт, лабораторийн зардал 111.3 сая төгрөг, сургалтын тоног төхөөрөмж худалдан авах зардал 269.9 сая төгрөг, дадлагын зардал 55.5 сая төгрөг, сургалтын бичиг хэргийн зардал 15.9 сая төгрөг, интернетийн зардал 32.8 сая төгрөгийн дутуу гүйцэтгэлтэй гарчээ. Ном хэвлэлийн зардалд 205.0 сая төгрөг зарцуулсан нь төлөвлөснөөс 22.0 хувь буюу 46.3 сая төгрөгөөр дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Тайлант онд багш нарын мэргэжил дээшлүүлэх багшийн дэмжих зардалд 440.7 сая төгрөгийг төсөвлөж 68.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарчээ.

СУРГАЛТТАЙ ХОЛБООТОЙ ШУУД ЗАРДАЛ (сая төгрөгрөөр)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Урьд оноос		Төсвөөс	
			төсөв	Гүйцэтгэл	Тоогоор	Хувиар	Тоогоор	хувиар
Цалин нэмэгдэл, шимтгэлийн хамт	26,501.0	29,612.4	36,466.8	34,956.8	5,344.4	118.0	1,510.0	95.9
Хичээл практикийн зардал	2,250.9	3,608.9	4,534.3	4,031.1	422.2	111.7	503.2	88.9
Гадаад, дотоодын хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийн зардал	109.4	194.9	348.4	239.0	44.1	122.6	109.4	68.6
Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	132.0	130.5	176.2	136.6	6.1	104.7	39.6	77.5
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээний хөлс	33.0	141.8	189.8	144.4	2.6	101.8	45.4	76.1
Ном, хэвлэлийн зардал	236.7	205.0	210.0	163.7	(41.3)	79.9	46.3	78.0
Дотоод албан томилолтын зардал	9.1	61.4	60.3	44.3	(17.1)	72.1	16.0	73.5
Багшийг дэмжих, мэргэжил дээшлүүлэх	88.7	202.7	440.5	304.8	102.1	150.4	135.7	69.2
Байр ашиглалтын зардал	1,042.7	1,407.8	2,315.8	1,790.8	383.0	127.2	525.0	77.3
Сургалттай холбоотой шууд зардлын дүн	30,403.5	35,565.4	44,742.1	41,811.5	6,246.1	117.6	2,930.6	93.5

ШУУД БУС ЗАРДАЛ

Тайлант онд шууд бус зардал 17.2 тэрбум төгрөгт хүрч, төлөвлөсөнөөс 6.6% буюу 2.9 тэрбум төгрөгийн дутуу гүйцэтгэлтэй гарчээ. Урьд оны гүйцэтгэлээс 7.8% буюу 1.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Нийт зардлын дүнд шууд бус зардлын эзлэх хувь 25.8% байна.

ШУУД БУС ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Урьд оноос		Төсвөөс	
			Төсөв	Гүйцэтгэл	Тоогоор	Хувиар	Тоогоор	Хувиар
Цалин нэмэгдэл, шимтгэлийн хамт	9,590.9	10,855.8	12,371.5	12,046.1	1,190.3	111.0	325.4	97.4
Захиргааны бичиг хэргийн зардал	48.6	51.1	60.2	56.1	5.0	109.8	4.1	93.2
Тээвэр шатахууны зардал	46.1	34.6	7.2	7.8	-26.8	22.5	-0.6	108.3
Шуудан холбоо	20.9	25.1	30.7	17.9	-7.2	71.3	12.8	58.3
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардал	35.8	26.3	58.9	34.4	8.1	130.8	24.5	58.4
Гадаадын мэргэжилтний зардал	0.4	50.1	131.0	82.1	32.0	163.9	48.9	62.7
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл худалдан авах, нормын сүүний зардал	51.1	60.0	84.8	71.0	11.0	118.3	13.8	83.7

Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардал	175.6	235.7	285.7	259.0	23.3	109.9	26.7	90.7
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардал	114.7	76.1	100.7	54.6	-21.5	71.7	46.1	54.2
Эд хогшил худалдан авах зардал	155.9	202.0	178.4	135.1	-66.9	66.9	43.3	75.7
Урсгал засварын зардал	613.4	922.6	1,390.9	1,058.6	136.0	114.7	332.3	76.1
Зочин, төлөөлөгч хүлээн авах зардал	14.6	14.6	30.0	29.7	15.1	203.4	0.3	99.0
Гадаад албан томилолтын зардал	13.9	22.1	101.7	89.8	67.7	406.3	11.9	88.3
Шагнал, урамшил	76.4	27.2	48.5	34.8	7.6	127.9	13.7	71.8
Ахмадын арга хэмжээ	66.2	96.7	117.2	100.9	4.2	104.3	16.3	86.1
Тэтгэмж	1,394.5	901.3	1,115.2	967.0	65.7	107.3	148.2	86.7
Багш, ажилтны арга хэмжээ	47.4	108.2	190.9	158.4	50.2	146.4	32.5	83.0
Ойн арга хэмжээ	17.4	-						
Харуул хамгаалалтын зардал	360.7	396.8	404.9	395.7	-1.1	99.7	9.2	97.7

ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ

МСҮТөвийн хүүхдийн дотуур байрны хоолны зардал	9.9	24.0	56.8	35.7	11.7	148.8	21.1	62.9
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардал	24.9	16.6	28.9	13.9	-2.7	83.7	15.0	48.1
Байгууллагын гишүүний татвар	10.0	11.8	30.2	6.6	-5.2	55.9	23.6	21.9
Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хураамж	54.6	1.1	53.6	51.2	50.1	4,654.5	2.4	95.5
Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5.8	5.7	18.5	10.4	4.7	182.5	8.1	56.2
Тээврийн хэрэгслийн татвар, даатгал, оношлогооны зардал	15.5	9.3	15.2	8.6	-0.7	92.5	6.6	56.6
Газрын төлбөр	15.6	16.0	22.6	21.2	5.2	132.5	1.4	93.8
Өмгөөлөл, хуулийн зөвлөхийн үйлчилгээний хөлс	0.7	0.5	2.0	0.0	-0.5	0.0	2.0	0.0
Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зардал	417.1	960.7	1,147.6	1,058.7	98.0	110.2	88.9	92.3
Бусад төлбөр, хураамж, татвар, зардал	384.8	758.1	294.3	353.1	-405.0	46.6	-58.8	120.0
Шууд бус зардлын дүн	13,783.4	15,910.1	18,378.1	17,158.4	1,248.3	107.8	1,219.7	93.4

ОЮУТНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ

Оюутны байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжих, оюутны эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг урамшуулах, урлаг, спортын наадмыг уламжлал болгон зохион байгуулах, оюутанд үзүүлэх үйлчилгээг өргөтгөх, чөлөөт цагийг зөв зохистой өнгөрөөхөд зэрэг ажлуудад тайлант онд 688.8 сая төгрөг төсөвлөж 472.7 сая төгрөг, 68.6 хувийн гүйцэтгэлтэй гарчээ.

ОЮУТНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая.төг)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Урьд оноос		Төсвөөс	
			төсөв	гүйцэт-гэл	тоогоор	хувиар	тоогоор	хувиар
Оюутны эрдэм шинжилгээний зардал	60.5	108.0	203.6	168.4	60.4	155.9	35.2	82.7
Оюутны спорт, урлагийн арга хэмжээний зардал	52.7	123.9	178.5	158.3	34.4	127.8	20.2	88.7
Магистр, доктор оюутны арга хэмжээний зардал	3.5	7.2	135.1	4.1	(3.1)	56.9	131.0	3.0
Оюутны тэтгэлэг, хөнгөлөлт	47.9	18.1	70.5	34.6	16.5	191.2	35.9	49.1
Оюутны унааны зардал		86.3	101.0	107.1	20.8	124.1	(6.1)	106.0
Оюутны үйлчилгээний зардлын дүн	164.6	343.5	688.7	472.5	129.0	137.6	216.2	68.6

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Тайлант онд ШУТИС-ийн Удирдах зөвлөлийн 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 03 тоот тогтоолоор хөрөнгө оруулалтаар 1,860.9 сая төгрөг, урсгал засварт 1,390.9 сая төгрөг, сургалтын тоног төхөөрөмж худалдан авахад 1,520.1 сая төгрөг, аж ахуйн эд хогшил авахад 177.7 сая төгрөг, бусад үйлчилгээ 387.0 сая төгрөг нийт 5,336.5 сая төгрөгийн ажлын хийхээр баталжээ. Хөрөнгө оруулалтын ажлаар 1,764.1 сая төгрөгийн ажил /хичээлийн II байрны 1-5 давхрын ариун цэврийн өрөө, коридорын засвар, камержуулалт, галын дохиолол, оюутны чөлөөт орчны засвар, хичээлийн YIII байрны барьцааны 5 хувь,/ урсгал засвараар 1,058.6 сая төгрөгийн ажил, сургалтын тоног төхөөрөмж худалдан авахад 987.0 сая төгрөг, аж ахуйн эд хогшил худалдан авахад 135.1 сая төгрөгийг тус тус зарцуулжээ.

ЦАЛИНГИЙН ЗАРДЛЫН ШИНЖИЛГЭЭ

ШУТИС-ийн дүнгээр цалин, НДШ-ийн зардал төсвийн нийт зардлын 71.2 хувийг, нийт орлогын 69 хувийг эзэлж зардлын гүйцэтгэл нь 47.3 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Энэ нь урьд оны мөн үетэй харьцуулбал 4.3 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн дүнтэй гарчээ. Тайлант оны эхнээс багш, ажилтны цалинг 10 хувиар, 9 дүгээр сарын 16-нээс багш, ажилтны цалинг 15 хувиар нэмэгдүүлэхэд сая төгрөг нийт 5.5 тэрбум төгрөг зарцуулжээ.

Цалингийн зардлыг батлагдсан төсөвтэй харьцуулж үзвэл 96.2 хувийн биелэлттэй буюу 1.9 тэрбум төгрөгийн хэмнэлттэй байна. Бүтцээр нь авч үзвэл сургалттай холбоотой шууд зардал дахь цалин, ндш, нэмэгдэл 95.9 хувийн биелэлттэй, 1.5 тэрбум төгрөгөөр, бусад ажилтны цалин, нэмэгдэл, НДШ 97.4 хувийн биелэлттэй 325.0 сая төгрөгөөр, эрдэм шинжилгээний ажилтны цалин 90.2 хувийн биелэлттэй 33.6 сая төгрөгөөр тус тус дутуу гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

ЦАЛИНГИЙН ЗАРДЛЫН ТӨСӨВ, ГҮЙЦЭТГЭЛ (сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	2023 он		Урьд оноос		Төсвөөс	
			Төсөв	Гүйцэт-гэл	Тоогоор	хувиар	Тоогоор	хувиар
Үндсэн цалин	25,813.1	28,191.6	33,408.2	32,535.5	4,343.9	15.4	872.7	97.4
Нэмэгдэл	3,574.4	4,276.9	5,083.3	4,992.9	716.0	16.7	90.4	98.2
Бусад нэмэгдлүүд /илүү цаг	3,172.3	3,675.2	5,219.3	4,503.4	828.2	22.5	715.9	86.3
НДШ	3,751.9	4,534.5	5,463.8	5,273.9	739.4	16.3	189.9	96.5
Цалингийн зардлын дүн	36,311.7	40,678.2	49,174.6	47,305.7	6,627.5	16.3	1,868.9	96.2

Цалингийн зардал төсөвлөснөөс хэмнэгдсэн шалтгаан нь: ШУТИС-ийн хэмжээнд гадаадад суралцахаар явсан, хүүхэд асрах чөлөөтэй, цалингүй чөлөө авсан, ажлаас гарсан, тэтгэвэрт гарсан, бусад орон тоон дээр 40 хувиар хавсран гүйцэтгэсэн шалтгааны улмаас үндсэн цалин хэмнэгдсэн байна. Багш нарын илүү цагийн хөлсийг БАС 113.0 сая төг, БУХС 51.6 сая төгрөг, ДТС 61.0 сая төгрөг, МехТС 54.7 сая төгрөг, ҮТС 15.8 сая төгрөг, ЭХС 90.2 сая төгрөгөөр төсөвлөсөн дүнгээс доогуур гүйцэтгэлтэй гарчээ.

Тайлангийн хугацаанд зөвлөх профессорын орон тоог цомхотгол хийснээр 18 багш ажлаас чөлөөлжээ.

Бүрэлдэхүүн сургуулиудын багшийн дундаж цалингийн судалгаа (мян төг)

Ангилал	БАС	БАТС	БУХС	ГУУС	ГХС	ДТС	МехТС	МХТС
БАГШ	3,130.6	3,577.7	2,981.0	3,261.6	3,226.5	3,338.8	3,072.4	3,087.1
Сургалт, чанарын албаны дарга, салбарын эрхлэгч, эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга	3,623.0	3,767.6	3,867.9	3,566.6	3,979.6	3,864.5	3,815.3	3,820.0
Зөвлөх профессор	2,654.6	2,800.0	2,969.6		3,838.1	3,266.3	2,436.1	2,660.0
Профессор	4,016.3	3,886.7	3,486.4	3,836.9	2,259.8	4,047.0	3,389.2	3,850.0
Дэд профессор	3,756.9	4,121.3	3,379.1	3,421.1	3,657.6	3,463.7	3,603.7	3,510.0
Ахлах багш	3,089.8	3,313.0	2,951.4	2,995.1	3,506.2	2,864.0	3,189.5	3,130.0
Багш	2,774.2	-	2,463.8	2,488.2	2,914.6	2,527.5	2,563.6	2,640.0
Дадлагажигч багш	1,999.3	-	1,748.8		2,429.8		2,509.8	2,000.0

Ангилал	ҮТС	ХШУС	ЭХС	НБТ	КТК	АС	ДТС-АС	ШУТИС
БАГШ	3,310.5	3,011.9	3,228.6	3,436.6				3,221.9
Сургалт, чанарын албаны дарга, салбарын эрхлэгч, эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга	4,097.6	3,631.2	3,933.4	3,436.6				3,783.6
Зөвлөх профессор		2,354.2	-					2,553.2
Профессор	3,370.6	3,264.7	4,084.1					3,590.1
Дэд профессор	4,194.6	3,408.0	3,533.4					3,640.9
Ахлах багш	2,800.7	2,933.5	3,210.7					3,089.5
Багш	2,089.1	2,479.8	2,557.8					2,549.9
Дадлагажигч багш			2,051.9					1,819.9
АК багш					2,160.2	2,916.4	2,180.0	2,418.9

Бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжийн бусад ажилтны дундаж цалингийн судалгаа (мян төг)

Ангилал	<i>БАС</i>	<i>БАТС</i>	<i>БУХС</i>	<i>ГУУС</i>	<i>ГХС</i>	<i>ДТС</i>	<i>МехТС</i>	<i>МХТС</i>	<i>ҮТС</i>
ЗА	2,377.5	2,571.1	2,141.9	2,576.7	2,580.5	2,550.5	2,640.4	2,410.0	2,143.0
ГА	1,342.8	1,383.8	1,349.0	1,285.5	1,352.6	1,070.5	1,364.7	1,370.0	1,236.1

ангилал	<i>ХШУС</i>	<i>ЭХС</i>	<i>НБТ</i>	<i>КТК</i>	<i>АС</i>	<i>ДТС-АС</i>	<i>Зах</i>	<i>НС</i>	<i>ХГ</i>	<i>ШУТИС</i>
ЗА	2,337.6	2,346.4	2,526.4				2,290.0	1,954.9	1,698.8	2,343.0
ГА	1,475.5	1,329.5					970.0	1,033.6	1,183.6	1,267.7
АК бусад				1,592.9	2,216.4	1,071.0				1,626.8

Тайлант онд ЗА ангилалын дундаж цалин 2,343.0 мян төгрөг, ГА ангилалын дундаж цалин 1,267.7 мян төгрөг, АК ангилалын бусад ажилчдын цалин 1,626.8 мян төгрөг болжээ.

Онууд	Зардлын гүйцэтгэл / сая.төг/	Харьцангуй өсөлт	Абсолют цэвэр	Суурь өсөлтийн коэф 2013	Хэлхээ өсөлтийн коэф	Цэвэр өсөлтийн 1 %-д ногдох зардал
2013	42,331.7					
2014	48,241.7	14.0	5,910.0	1.1	1.1	423.3
2015	46,116.1	(4.4)	(2,125.6)	1.1	1.0	482.4
2016	44,355.3	(3.8)	(1,760.8)	1.0	1.0	461.2
2017	44,033.7	(0.7)	(321.6)	1.0	1.0	443.6
2018	56,999.7	29.4	12,966.0	1.3	1.3	440.3
2019	58,821.9	3.2	1,822.2	1.4	1.0	570.0
2020	43,820.5	(25.5)	(15,001.4)	1.0	0.7	588.2
2021	49,026.5	11.9	5,206.0	1.2	1.1	438.2
2022	60,448.6	23.3	11,422.1	1.4	1.2	490.3
2023	66,401.8	9.8	5,953.2	1.6	1.1	604.5
Дундаж	50,963.4	5.7	2,407.0	1.2	1.1	494.2

ШУТИС-ийн нийт зардлын гүйцэтгэлийн динамикаас харахад 2013-2023 оны хооронд жилд дунджаар 51.0 тэрбум төгрөгийн зардал гарсан байна. Өсөлтийн дундаж хурд нь 5.7 гарсан байгаа нь зардлын өсөлтийн хурд өндөр байгааг харуулаад зогсохгүй үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байгааг харуулж байна. Зардлын абсолют өсөлт жилд дунджаар 2,407.0 сая төгрөг байна. ШУТИС-ийн зардлын өсөлт 1%-д 494.0 сая төгрөгийн дундаж зардал ноогдож байна. 2013 оноо суурь болгоод харахад суурь өсөлтийн коэффициент 1.2, хэлхээ өсөлтийн коэффициент 1.1 байна

Он	Орлогын гүйцэтгэл /сая.төг/	Зардлын гүйцэтгэл / сая.төг/	Харьцааны коэффициент	Өмнөх онтой харьцуулсан өөрчлөлт	
				орлого	зардал
2012	38,415.5	37,295.5	1.0		
2013	45,319.3	42,331.7	0.9	18.0	13.5
2014	50,121.1	48,241.7	1.0	10.6	14.0
2015	52,653.2	46,116.1	0.9	5.1	(4.4)
2016	46,997.9	44,355.3	0.9	(10.7)	(3.8)
2017	50,122.0	44,033.7	0.9	6.6	(0.7)
2018	52,025.6	56,999.7	1.1	3.8	29.4
2019	57,268.6	58,821.9	1.0	10.1	3.2
2020	45,485.2	43,820.5	1.0	(20.6)	(25.5)
2021	47,825.9	49,026.5	1.0	5.1	11.9
2022	62,345.9	60,448.6	1.0	30.4	23.3
2023	68,518.0	66,401.8	1.0	9.9	9.8
Дундаж	51,424.9	49,824.4	1.0	6.2	6.4

Зардлын дүгнэлт

Тайлант онд нийт 66.4 тэрбум төгрөгийн зардлын гүйцэтгэлтэй гарч төсвийн гүйцэтгэл 92.4 хувийн дутуу гүйцэтгэлтэй гарчээ. Нийт зардлын 82.7 хувийг сургалтын үйл ажиллагаанд 1.7 хувийг оюутны байрны, 4.5 хувийг МСҮТ, АС, 6.0 хувийг төсөл гэрээт ажлын, 2.2 хувийг түр сургалт, 2.9 хувийг үйлдвэрлэл үйлчилгээний зардал тус тус эзэлж байна. Сүүлийн 10 жилийн дундаж орлого 51.4 тэрбум төгрөг, дундаж зардал зардал нь 49.8 тэрбум төгрөг, орлого зардлын харьцааны коэффициент 1.0 байна.

НЭГ ОЮУТАНД НООГДОЖ БУЙ ЗАРДЛЫН ШИНЖИЛГЭЭ

Тайлант оны нэг оюутанд ноогдож буй дундаж зардлыг сургалтын зардлын нийт дүнгээс төсвөөс санхүүжигдсэн зардлуудыг хасаж дундаж оюутны тоонд харьцуулан гаргахад ШУТИС-ийн сургалтын төлбөрийн дундаж 4,540.0 мян төгрөг буюу нэг кредитэд 151.3 мян төгрөгийг зарцуулсан дүнтэй байна.

Сургалтын төлбөрийн өсөлт, инфляцийн хамаарал

	Инфляци	кр.үнэлгээ (төг)	Харь- цангуй өсөлт (%)	Абсолют цэвэр өсөлт (төг)	Хэлхээ өсөлтийн коэф	сургалт. төлбөр орлого	Хэлхээ өсөлтийн коэф	сургалттай хол.шууд зардал
						(сая төг)		
2014-2015	13	49,450.0	14.4	6,225.0	1.1	34,994.9	1.1	32,552.6
2015-2016	5.8	59,340.0	20.0	9,890.0	1.2	36,859.7	1.1	34,013.9
2016-2017	1.6	59,340.0	-	-	1.0	34,375.0	0.9	32,915.6
2017-2018	0.6	59,340.0	-	-	1.0	33,407.9	1.0	31,405.8
2018-2019	8.1	72,690.0	22.5	13,350.0	1.2	36,820.7	1.1	36,053.0
2019-2020	5.2	82,042.0	12.9	9,352.0	1.1	37,642.6	1.0	30,643.7
2020-2021	2.3	82,042.0	-	-	1.0	37,301.6	1.0	27,271.4
2021-2022	13.4	83,130.0	1.0	1,088.0	1.0	37,864.2	1.0	30,403.5
2022-2023	13.2	107,040.0	1.3	23,910.0	22.0	41,325.9	1.1	35,565.8
2023-2024	7.9	131,347.0	22.7	24,307.0	1.7	52,134.0	26.2	54,832.0
Дундаж	7.1	78,576.1	13.5	12,588.9	3.2	38,272.7	3.5	34,565.7

Санхүүгийн гол үзүүлэлтийг үндэслэн сүүлийн 2 жилийн байдлаар санхүүгийн харьцааны шинжилгээг хийлээ.

Харьцааны үзүүлэлтүүд	Нөхцөл	2022 он	2023 он
Санхүүгийн тогтвортой байдлын шинжилгээ			
Бие даалтынн коэффициент	Эздийн өмч/Нийт хөрөнгө	0.92	0.90
Санхүүгийн хамаарлын коэффициент	Нийт хөрөнгө/Эздийн өмч	1.08	1.12
Өр төлбөрийн хувийн жин	Нийт өр төлбөр/Нийт хөрөнгө	7.53	10.45
Урт хугацаат зээл болон эздийн өмчийн харьцаа	Урт хугацаат зээл/Эздийн өмч	0.0	0.0
Өр төлбөр ба эздийн өмчийн харьцаа	Нийт өр төлбөр/Эздийн өмч	0.08	0.12
Төлбөрийн чадварын шинжилгээ			
Түргэн хөрвөх эргэцийн харьцаа	(Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө+санхүүгийн хөрөнгө+дансны авлага)/Богино хугацаат өр төлбөр	2.22	1.97
Эргэлтийн харьцаа	Нийт эргэлтийн хөрөнгө/ Богино хугацаат өр төлбөр	2.48	2.10
Эргэлтийн хөрөнгийн хувийн жин	Нийт эргэлтийн хөрөнгө/Нийт хөрөнгө*100%	18.40	20.46
Цэвэр эргэлтийн хөрөнгө	Цэвэр эргэлтийн хөрөнгө/Нийт эргэлтийн хөрөнгө*100%	59.64	52.43
Нэг төгрөгийн орлого олоход гарах зардал	Нийт зардал/нийт орлого	0.97	0.97

- ШУТИС-ийн нийт хөрөнгийн 90.0 хувь нь өөрийн хөрөнгөөс, 10 хувь нь гадны эх үүсвэрээс бүрдэж байна. Гадны эх үүсвэрээс хараат бусаар бие даан үйл ажиллагаа явуулах бүрэн чадвартайг харуулж байгаа төдийгүй онолын түвшингээр нь аваад үзвэл хангалттай түвшинд байна.
- Нийт хөрөнгөнд өр төлбөрийн эзлэх хувь 10.45 байна.
- Урт хугацаат зээлийн өглөггүй.
- Нийт хөрөнгөнд богино хугацаат өр төлбөрийн эзлэх хувь 7.5 хувь байна.
- Нийт эзний өмчид өр төлбөрийн эзлэх хувь 12 хувь байна.
- Нийт хөрөнгөнд эргэлтийн хөрөнгийн эзлэх хувь 20.46 байна.
- Нийт эргэлтийн хөрөнгөнд цэвэр эргэлтийн хөрөнгийн эзлэх хувь 52.43
- Нэг төгрөгний орлого олоход 0.97 мөнгө зарцуулж байна.

Тайлант онд ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүний 11 сургууль, НБТөв, 2 Ахлах сургууль, КТКоллеж, Захиргаа, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ҮТС-ийн МСҮТөв Хэвлэлийн газар, Шинжлэх ухаан технологийн номын сан, Төвлөрсөн зэрэг нийт 21 нэгж, оюутны байрны санхүүгийн үйл ажиллагааг нэгтгэн гаргасан.

Балансын бүтцийн шинжилгээ: Нийт хөрөнгө 164,736.2 сая төгрөгт хүрч урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 0.4% буюу 610.2 сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Эргэлтийн хөрөнгө 11.5 хувийг, эргэлтийн бус хөрөнгө 2.2 хувийг эзэлж эргэлтийн хөрөнгө 3.1 пунктээр буурсан байна.

Мөнгөн хөрөнгө 18.8 хувь буюу 4,468.0 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, авлага 2.5 хувь буюу 78.2 сая төгрөгөөр, урьдчилгаа 62.4 хувь 561.5 сая төгрөгөөр, бараа материал 15.6 хувь буюу 359.7 сая төгрөгөөр тус тус буурсан дүнтэй гарсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 28.2 тэрбум төгрөгөөс урьдчилж орсон орлого, өглөгийг хасаж тооцсоноор цэвэр шилжих үлдэгдэл нь 10.7 тэрбум төгрөг байна. Цэвэр шилжих үлдэгдэл өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 700.0 сая төгрөг буюу 6.1%-иар буурсан байна.

Бараа материалын үлдэгдэл тайлант жилд 2021 оноос 11.9 хувиар, 2022 оноос 15.6 хувиар тус тус буурчээ. Төрийн хэмнэлтийн хуулийн 15.1.6 заалтаар бараа материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа материалыг бэлтгэх нөөцлөх гэж заасны дагуу дийлэнх сургуулиуд бараа материалыг бууруулсан байна.

Тайлант онд нийт бэлтгэсэн хөрөнгийн 27.7 хувийг өөрийн хөрөнгөөр, 67.2 хувийг гадаадын зээл тусламж, аж ахуйн нэгж байгууллагаас үнэ төлбөргүй бэлтгэжээ. Тухайлбал ГУУС Оюу толгой, Эрдэнэс таван толгой ХХК, Жайка, ИТДБТ болон бусад байгууллагаас 4,686.0 сая төгрөгийн хөрөнгө, МехТС Япон, БШУЯ, ИТДБТөслөөр 1,865.4 сая төгрөг, МХТС Койка төслөөс 2,179.0 гэх мэт үнэ төлбөргүйгээр 9.2 тэрбум төгрөгийн хөрөнгийг бий болгожээ.

Нийт авлага өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.4 хувиар буурсан үзүүлэлтэй гарсан байна. Нийт авлагад сургалтын төлбөрийн авлага 74.6 хувийг эзэлж байна. Цаашид бүрэлдэхүүн сургуулиуд сургалтын төлбөрийн авлагыг бууруулах тал дээр тодорхой ажил зохион байгуулж ажиллах шаардлагатай байна.

Тайлант онд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн боловч цаашид ашиглаж болох 1094 нэрийн, нийт 1.8 тэрбум төгрөгийн балансын үнэ бүхий хөрөнгийн ашиглах хугацааг сунгаж, нийт үнийг 660.7 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоон, ТӨБЗГ-ийн 2023 оны 11 сарын 02-ны өдрийн 540 дугаар тогтоолын дагуу бүртгэлээ. Мөн ТӨБЗГ-ийн 572 дугаар тогтоолоор элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн цаашид ашиглах боломжгүй 544 нэрийн 402.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг акталжээ.

Орлогын шинжилгээ: Тайлант онд нийт орлого 68,517.9 сая төгрөгийн гүйцэтгэлтэй гарч, урьд оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 9.9 хувь буюу 6.2 тэрбум төгрөгөөр өсөж, төсвийн орлогын гүйцэтгэл 93.7 хувьтай байна.

БАС, ГУУС, ГХС, ДарТС, МХТС, ҮТС, НБТ орлогын төлөвлөгөөг биелүүлж, МехТС, ХШУС, ЭХС, орлогын биелэлт 90-98.1 хувийн биелэлттэй байна. Бусад сургууль, нэгжийн хувьд 90 хувиас доош хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Сургалтын төлбөрийн орлогыг БАС, ГУУС, ГХС, МХТС, ҮТС, ХШУС-иуд 100.7-123.1 хувиар, НБТөв 2.6 дахин биелүүлж, БАТС, БУХС, МехТС, ЭХС-иуд сургалтын төлбөрийн орлогын төлөвлөгөө биелүүлээгүй байна.

Цаашид бүрэлдэхүүн сургуулиуд оюутны тоог кредит сонголтын дунджаар тооцож төсөвлөн, орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлэн ажиллах, орлогын олон талт эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэн ажиллахад анхаарах шаардлагатай байна.

Зардлын шинжилгээ: Тайлант онд төсвийн зардлын гүйцэтгэл 66,401.6 сая төгрөгт хүрч, төлөвлөснөөс 5,531.9 сая төгрөгөөр дутуу 92.3%-ийн гүйцэтгэлтэй гарч урьд оны гүйцэтгэлтэй харьцуулбал 9.8 хувь буюу 5,953.0 сая төгрөгөөр өсчээ.

Нийт зардлын 82.7 хувийг сургалтын үйл ажиллагааны зардалд, 6.0 хувийг төсөл, гэрээт ажлын зардалд, 1.7 хувийг оюутны байрны зардалд, 4.5 хувийг МСҮТөв, ахлах сургуульд, 2.2 хувийг түр сургалт, 2.9 хувийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зардалд тус тус зарцуулсан байна.

Цаашид төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийн ханган ажиллах, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 4 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 164 тоот тогтоолоор баталсан журмын 2.3.3 заалтаар багшийн хөгжлийг дэмжих, багшийг чадавхжуулахад зарцуулсан нийт зардал нь 30-иас доошгүй мөнгөн хөрөнгийг зарцуулсан шаардлагын дагуу дээрх зардлуудыг оновчтой төлөвлөх хэрэгтэй байна.

Бүрэлдэхүүн сургуулиудаас ирүүлсэн санал

Тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн шинжилгээний үр дүнг бүрэлдэхүүн нэгж тус бүр захирлын зөвлөлийн хурлаар, ШУТИС-ийн захиргааны зөвлөл, Санхүү хөрөнгө оруулалтын алба, Дотоод хяналт шалгалтын албаны бүрэлдэхүүнтэй 2024 оны 04 сарын 29,30-ны өдрүүдэд зохион байгуулан ажилласан.

Зарим бүрэлдэхүүн сургуулиудаас ШУТИС-ийн захирлын 2023 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/207 тоот тушаалаар баталсан “Санхүүгийн үйл ажиллагааг зохицуулах журам”-ын 11.7; 11.10; 11.12 заалтын дагуу мөнгөн хөрөнгийн цэвэр шилжих үлдэгдлийг зарцуулахаар санал ирүүлсэн. Үүнд:

- БАС 340.0 сая төгрөг (үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий хөрөнгө оруулалт хийхэд 70.0 сая төгрөг, багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд 270.0 сая төгрөг)
- МХТС 524.6 сая төгрөг (багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд)
- ЭХС 260.0 сая төгрөг (багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд)

Зарим бүрэлдэхүүн сургуулийн мөнгөн цэвэр үлдэгдлийн тооцоо, санал /сая төг/

Сургуулийн нэр	Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл	Нийт өр төлбөр	Нийт цэвэр шилжих үлдэгдэл	Үүнээс	Цэвэр үлдэгдэл	Зарцуулах санал
	/2023.12.31-нээр/			2024 оны төсөвт		
БАС	2,830.6	2,181.7	648.9	303.6	345.3	340.0
МХТС	3,047.1	1,997.8	1,049.3	-	1,049.3	524.6
ЭХС	1,722.5	921.3	801.2	540.0	261.2	260.0

Шийдвэрлүүлэх асуудал:

“Санхүүгийн үйл ажиллагааг зохицуулах журам” –ын 11.7, 11.10, 11.12 дахь заалтуудыг үндэслэн дараах бүрэлдэхүүн сургуулиудыг 2023 оны мөнгөн хөрөнгийн цэвэр шилжих үлдэгдлийг зарцуулахыг дэмжих.Үүнд:

- БАС 340.0 сая төгрөг (үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий хөрөнгө оруулалт хийхэд 70.0 сая төгрөг, багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд 270.0 сая төгрөг)
- МХТС 524.6 сая төгрөг (багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд)
- ЭХС 260.0 сая төгрөг (багш, ажилтны нэмэгдэл цалинд)

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА